

Súd: Okresný súd Bardejov
Spisová značka: 8C/19/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8222200770
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 07. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Tomáš Dulina
ECLI: ECLI:SK:OSBJ:2024:8222200770.6

Rozhodnutie

Okresný súd Bardejov sudcom JUDr. Tomášom Dulinom v spore žalobcu: Slovenská republika - Slovenská konsolidačná, a.s., so sídlom Cintorínska 21, Bratislava, IČO: 35 776 005, proti žalovanej: A. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. D. XX, právne zastúpenej Advokátska kancelária Sobek, s.r.o., so sídlom Přerovská 938/3, Bardejov, IČO: 53 519 299, o zaplatenie 117 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Súd žalobu z a m i e t a .

II. Žalovanej p r i z n á v a voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, o výške ktorých rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa žalobou podanou dňa 22.04.2022 voči žalovanej domáhal zaplatenia sumy 117 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne od 23.10.2020 do zaplatenia. Náhradu trov konania nežiadal.

2. Žalobu odôvodnil tým, že žalovanej bola dňa 22.09.2020 vystavená faktúra č. 5060065008 vo výške 117 Eur, splatná do 22.10.2020 za stravu zabezpečenú počas nariadenej izolácie v karanténnom zariadení Školský internát, E. X, F. za obdobie od 24.04.2020 do 03.05.2020. Žalovaná pohľadávku štátu v lehote splatnosti faktúry neuhradila. Žalobca zaslal žalovanej výzvy na úhradu pohľadávky štátu zo dňa 04.12.2020 ako aj zo dňa 14.03.2022 a vyzval žalovanú na zaplatenie dlžnej sumy. Žalovaná je v omeškaní so zaplatením žalovanej sumy, a preto žalobca požaduje, aby bola žalovaná zaviazaná okrem náhrady istiny zaplatiť žalobcovi aj zákonné úroky z omeškania. Úroky z omeškania si žalobca uplatňuje odo dňa 23.10.2020 až do ich úplného zaplatenia, t.j. odo dňa ktorý nasleduje po dni splatnosti faktúry (22.10.2020), ktorou bola vyúčtovaná suma za poskytnutú stravu. Žalovaná do dnešného dňa neuhradila žalobcovi žalovanú istinu, a preto sa odo dňa 23.10.2020 dostala do omeškania so zaplatením istiny. Podľa § 58 ods. 2 zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej ako „zákon č. 355/2007 Z. z.“) náklady, ktoré vzniknú pri plnení povinností ustanovených týmto zákonom a inými všeobecne záväznými právnymi predpismi upravujúcimi ochranu verejného zdravia, uhrádza ten, kto je povinný tieto povinnosti plniť. Predmetné ustanovenie umožňuje obmedziť vlastníctvo fyzickej osoby v rozsahu nákladov, ktoré vzniknú pri plnení povinností uložených fyzickej osobe v záujme ochrany verejného zdravia tým, že tieto náklady je fyzická osoba povinná znášať. Uloženie povinnosti podľa ustanovenia § 58 ods. 2 zákona č. 355/2007 Z. z. znášať náklady, ktoré vzniknú pri plnení povinností ustanovených týmto zákonom a inými všeobecne záväznými právnymi predpismi upravujúcimi ochranu verejného zdravia, osobe, ktorá je povinná tieto povinnosti plniť, je podľa Ústavného súdu SR v súlade s ustanoveniami Ústavy SR (Nález Ústavného súdu SR sp. zn. PL. ÚS 4/2021). Faktúra predstavuje plnenie v podobe paušálnych nákladov za stravu, ktorá bola žalovanej zabezpečená počas doby nariadenej izolácie v karanténnom zariadení. Žalobca zastáva názor, že žalovaná by si potrebovala zabezpečiť stravu aj v prípade, ak by

nebola umiestnená v karanténnom zariadení, a preto žalobca postupoval v súlade s príslušnými platnými právnymi predpismi a stravu žalovanej zabezpečil.

3. Okresný súd Bardejov vo veci rozhodol platobným rozkazom zo dňa 9. júna 2022, č.k.: 8C/19/2022 – 11. Proti tomuto rozhodnutiu podala žalovaná v zákonnej lehote odôvodnený odpor. V podanom odpore proti platobnému rozkazu žalovaná uviedla, že stravu v období od 24.04.2020 do 03.05.2020 v internátnej ubytovni na Medická 2, Košice si neobjednala, ani neuzatvorila na jej poskytnutie žiadnu zmluvu, dohodu, záväzkovo právny vzťah so žalobcom. Medzi žalobcom a žalovanou absentovala a absentuje akákoľvek dohoda aj vo výške stravného. Uviedla, že nemohla akýmkoľvek spôsobom ovplyvniť výšku stravného. Žalobca ako právny základ na základe ktorého si uplatňuje pohľadávku v konaní uviedol vo faktúre: „za stravu zabezpečenú počas nariadenej karantény v karanténnom zariadení: Školský internát na E. G. H. X, XXX XX F., za obdobie od 24.04.2020 do 03.05.2020“. Stravu počas nariadenej karantény v karanténnom zariadení Školský internát na Medickej ul. č. 2, žalobca pre žalovanú nezabezpečoval. Žalobca dané nepreukázal žiadnym spôsobom. Faktúra, či iné doklady predložené zo strany žalobcu (výzva) neobsahujú presnú identifikáciu žalovanej, čo do napr. dátumu narodenia. Na základe akej skutočnosti žalobca stanovil pasívnu vecnú legitímáciu žalovanej nie je zrejme. Z ustanovenia § 58 ods. 2 zákona č. 355/2007 Z.z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „ZoOPaRVZ“), či nálezu nemožno vyvodiť záver, že má fyzická osoba znášať náklady tretej strany, ale len náklady, ktoré jej vzniknú v súvislosti s uloženými opatreniami. Počas karantény žalovanej platilo Usmernenie Ministerstva vnútra Slovenskej republiky k postupu úhrady oprávnených nákladov subjektov hospodárskej mobilizácie spojených s vykonávaním opatrení hospodárskej mobilizácie č. SKR-COKPI-2020/000496-005 z 30.4.2020, kde podľa Čl.2 bodu 6 určený subjekt nemôže vyžadovať od ubytovaného stravné ani ubytovné. Nakoľko určený subjekt nemohol vyžadovať od ubytovanej/žalovanej/stravné ani ubytovné, žalovanej tieto náklady nevznikli. Žalobca neuviedol, nepreukázal, na základe čoho stanovil výšku vymáhanej pohľadávky. Vzhľadom na vyššie uvedené, ak § 58 ods. 2 ZoOPaRVZ RVZ uvádza, že náklady, ktoré vzniknú pri plnení povinnosti ustanovených týmto zákonom a inými všeobecné záväznými právnymi predpismi uhrádza ten, kto je povinný tieto povinnosti plniť, a ak povinnosti ustanovené ZoOPaRVZ, konkrétne „štátna karanténa“, resp. izolácia v zdravotníckom zariadení, prípadne inom určenom zariadení je protiústavná, t. z. žalovaná nemala mať povinnosť danú nariadenú karanténu plniť, nemôže sa žalobca platné dovolávať úhrady nákladov za stravu ako následku protiústavného úkonu, resp. spojeného s protiústavným úkonom. Napriek uvádzaniu vyššie uvedeného usmernenia Ministerstva vnútra SR, nebola zo strany žalobcu preukázaná jeho aktívna vecná legitímácia, t. z. na základe akej skutočnosti si voči žalovanej uplatňuje nárok práve žalobca. Domnievala sa, že nariadenia/opatrenia nariaďoval Úrad verejného zdravotníctva SR (§ 5 ods. 4 písm. k) a nasl. ZoOPaRVZ). Navyše do štátnej karantény bola žalovaná umiestnená bez akéhokoľvek rozhodnutia a možnosti brániť sa voči predmetnému úkonu, na základe svojvôli štátnej moci. Takýto zásah (protiústavný) do osobnej slobody nemôže byť na škodu žalovanej. Práve žalovaná by sa mohla domáhať náhrady škody voči žalobcovi, resp. Úradu verejného zdravotníctva SR za protiústavné obmedzenie osobnej slobody.

4. K odporu sa vyjadril žalobca podaním zo dňa 25.07.2022. Uviedol, že Úrad verejného zdravotníctva Slovenskej republiky (ďalej ako „ÚVZ SR“) ako príslušný orgán štátnej správy na úseku verejného zdravotníctva podľa ustanovenia § 5 ods. 4 písm. h) zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení platnom v rozhodnom čase (ďalej ako „zákon č. 355/2007 Z. z.“) z dôvodu vyhlásenia mimoriadnej situácie na území Slovenskej republiky nariadil podľa ustanovenia § 12 ods. 2 písm. f) a ustanovenia § 48 ods. 4 písm. n) zákona č. 355/2007 Z. z. opatrenie č. OLP/2595/2020 zo dňa 15.03.2020, ktoré v bode D) opatrením č. OLP/2596/2020 zo dňa 16.03.2020 zmenil nasledovne „všetkým osobám, ktoré sa od 16. marca 2020 od 6:00 hod. ako zorganizované skupiny vrátili z postihnutých oblastí zahraničia na územie Slovenskej republiky alebo o repatriácii ktorých na územie Slovenskej republiky sa rozhodne, sa nariaďuje izolácia v zariadeniach určených Ministerstvom vnútra Slovenskej republiky na dobu nevyhnutnú a vykonanie laboratórnej diagnostiky COVID-19 a následne po zistení negatívneho výsledku sa tejto osobe nariaďuje domáca izolácia v celkovej dobe spoločne 14 dní.“ Žalobca zdôraznil, že nariadenie izolácie formou jednotlivých opatrení nepatrí do pôsobnosti Ministerstva vnútra Slovenskej republiky. Zákon č. 355/2007 Z. z. v ustanovení § 12 stanovuje opatrenia na predchádzanie ochoreniam a na to, aby sa dosiahol predpokladaný účinok nariadených opatrení, ustanovenie § 51 zákona č. 355/2007 Z. z. stanovuje povinnosť fyzickým osobám plniť nariadené opatrenia a podrobiť sa v súvislosti s predchádzaním prenosným ochoreniam lekárskeym vyšetreniam a diagnostickým skúškam, ktoré nie sú spojené s

nebezpečenstvom pre zdravie, preventívnemu podávaniu protilátok a iných prípravkov, povinnému očkovaníu, liečeníu prenosných ochorení, izolácii a karanténnyim opatreníam. Vzhľadom na vyššie uvedené mala žalovaná povinnosť absolvovať izoláciu v karanténnom zariadení a uhradiť náklady, ktoré mu pri plnení povinností ustanovených týmto zákonom a inými všeobecne záväznými právnymi predpismi upravujúcimi ochranu verejného zdravia vznikli. Uviedol, že fyzické osoby neplatia všetky náklady, ktoré sú spojené s povinnou izoláciou, ale iba stanovenú paušálnu čiastku za stravu. Všetkým fyzickým osobám, ktoré mali povinnosť absolvovať izoláciu, bola zabezpečená strava rovnako. Podľa písmena A6 uznesenia vlády Slovenskej republiky č. 113 z 15. marca 2020 bolo ministerke vnútra SR uložené „vykonať opatrenia so zabezpečením povinnej karantény občanov SR, ktorí sa skupinovo vracajú z postihnutých oblastí do karanténnych zariadení určených Ministerstvom vnútra SR“. Žalobca uviedol, že karanténne zariadenie Školský internát, E. X, XXX XX F., v ktorom žalovaná absolvovala nariadenú izoláciu bolo Príkazom Okresného úradu Košice č. OU-KE-2020/021792 zo dňa 11.04.2020 určené ako subjekt hospodárskej mobilizácie podľa § 4 ods. 1 písm. d) druhého bodu zákona č. 179/2011 Z. z. o hospodárskej mobilizácii a o zmene a doplnení zákona č. 387/2002 Z. z. o riadení štátu v krízových situáciách mimo času vojny a vojnového stavu v znení neskorších predpisov (ďalej ako „zákon č. 179/2011 Z. z.“) za účelom zriadenia karanténneho zariadenia v prospech Ministerstva vnútra SR podľa § 2 ods. 4 nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 77/2020 Z. z. na vykonanie niektorých opatrení hospodárskej mobilizácie (ďalej len „nariadenie vlády č. 77/2020 Z. z.“). Subjektu hospodárskej mobilizácie (ďalej ako „určený subjekt“) bolo uložené vykonať opatrenia hospodárskej mobilizácie podľa § 5 písm. b) zákona č. 179/2011 Z. z., a to organizácia výroby a organizácia služieb, v rámci vykonávania ktorého bol určený subjekt povinný zabezpečiť vo svojom zariadení ubytovanie a stravovanie fyzickým osobám, ktorým bola nariadená povinná izolácia v karanténnych zariadeniach. Určenému subjektu sa uhradia výdavky za vykonanie opatrenia hospodárskej mobilizácie. Konkrétnu úhradu oprávnených nákladov vykoná Ministerstvo vnútra SR v súlade s nariadením vlády č. 77/2020 Z. z. V zmysle vyššie uvedeného Ministerstvo vnútra SR v súlade so zákonom č. 179/2011 Z. z. a nariadením vlády č. 77/2020 Z. z., uhradilo na základe faktúry karanténnemu zariadeniu Školský internát, Medická 2, 040 11 Košice náklady, ktoré mu vznikli v súvislosti s ubytovaním a stravou žalovanej, ktorá absolvovala nariadenú izoláciu. Žalobca opätovne poukázal na ustanovenie § 58 ods. 2 zákona č. 355/2007 Z. z., v zmysle ktorého platí: „Náklady, ktoré vzniknú pri plnení povinností ustanovených týmto zákonom a inými všeobecne záväznými právnymi predpismi upravujúcimi ochranu verejného zdravia, uhrádza ten, kto je povinný tieto povinnosti plniť.“. Predmetné ustanovenie určuje okruh osôb, ktoré sú povinné uhrádzať náklady spojené s plnením povinností ustanovených zákonom č. 355/2007 Z. z. Ustanovenie § 58 ods. 2 zákona č. 355/2007 Z. z. však nerieši prípady, kedy náklady vzniknú subjektu, ktorý neuložil povinnosť podľa zákona č. 355/2007 Z. z. Žalobca s poukazom na vyššie uvedené vymáha od žalovanej paušálne náklady za stravu, keďže plnil za žalovanú to, čo mala podľa § 58 ods. 2 zákona č. 355/2007 Z. z. plniť žalovaná sama. V tejto súvislosti poznamenal, že poskytnutie stravovania repatriantom umiestneným v ubytovacích zariadeniach nebolo uložené formou rozhodnutia podľa zákona č. 355/2007 Z. z. a repatrianti nemali povinnosť takto poskytnuté plnenie prijať. Žalobca naďalej zastáva názor, že žalovaná by si potrebovala zabezpečiť stravu aj v prípade, ak by nebola umiestnená v karanténnom zariadení, a preto žalobca postupoval v súlade s príslušnými platnými právnymi predpismi a stravu žalovanej zabezpečil. V prípade, ak žalovaná nemala záujem o takúto možnosť, mohla to oznámiť a stravu si zabezpečiť vo vlastnej rézii. Nakoľko žalobca uhradil náklady spojené so stravou žalovanej, ktorá jej bola dodaná počas nariadenej izolácie karanténnom zariadení Školský internát, E. X, XXX XX F. za obdobie od 24.04.2020 do 03.05.2020 (t. j. 9 dní), vystavil žalobca dňa 22.09.2020 žalovanej faktúru č. 5060065008 na sumu 117,-Eur (13 Eur x 9 dní = 117 Eur). Pri vyčíslení výšky stravného sa vychádzalo zo všeobecne záväzného právneho predpisu platného v rozhodnom období, a to zákona č. 283/2002 Z. z. o cestovných náhradách v znení neskorších predpisov v spojení s opatrením Ministerstva práce sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky č. 176/2019 Z. z. o sumách stravného za deň vo výške 11,60 Eur, k čomu bola pripočítaná suma 1,40 Eur za plastový obal. Súčtom uvedených súm vznikla paušálna suma za stravu vo výške 13,-Eur/deň. Žalobca poznamenal, že Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky nie je platiteľom DPH, čo je uvedené aj na vystavenej faktúre. Na základe tejto skutočnosti Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky nebolo povinné vystavovať faktúru a v zmysle zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov postačovalo vystaviť účtovný doklad. Napriek vyššie uvedenému Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky vystavilo pre repatriantov faktúry, ktoré obsahujú všetky náležitosti účtovného dokladu a obsahujú aj údaje nad rámec zákonnej povinnosti. Z doteraz uvedeného jednoznačne vyplýva, že žalobca postupoval v súlade s príslušnými právnymi predpismi. Skutočnosť, že žalovaná absolvovala izoláciu v karanténnom zariadení nie je sporná, nakoľko táto skutočnosť vyplýva zo samotného odporu žalovanej. Predmetom sporu nie je

otázka posudzovania ústavnosti pobytu žalovanej v uvedenom zariadení, ale žalobcov nárok na náhradu nákladov vzniknutých v dôsledku zabezpečenia stravy žalovanej počas obdobia od 24.04.2020 do 03.05.2020. Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej ako „ÚS SR“) svojím nálezom nevyhovel návrhu ombudsmanky o protiústavnosti ustanovení zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení platnom v rozhodnom čase (ďalej ako „zákon č. 355/2007 Z. z.“), na podklade ktorých tí, čo boli umiestnení v karanténnych zariadeniach boli povinní zaplatiť štátu za poskytnutú stravu. Tým, že ide o úhradu skutočne vzniknutých nákladov, dospel ÚS SR k záveru o ústavnej udržateľnosti tejto povinnosti. V uvedenom náleze bolo zohľadnené aj to, že právna úprava odstraňuje riziko povinnosti znášať neprimerane vysoké náklady. Žalobca uvádza, že Ústavný súd Slovenskej republiky v bode 168. predmetného nálezu Ústavného súdu SR konštatuje, že cit.: „uloženie povinnosti podľa § 58 ods. 2 zákona o ochrane verejného zdravia znášať (bez náhrady) náklady, ktoré vzniknú pri plnení povinností ustanovených týmto zákonom a inými všeobecne záväznými právnymi predpismi upravujúcimi ochranu verejného zdravia, osobe, ktorá je povinná tieto povinnosti plniť, je v súlade s čl. 20 ods. 1, 3, 4 a 5, čl. 1 ods. 1 a čl. 13 ods. 4 ústavy i v spojení s čl. 1 dodatkového protokolu“. V bode 177. nálezu Ústavného súdu SR sa uvádza, že cit.: „Vzhľadom na všetky uvedené skutočnosti preto ústavný súd návrhu navrhovateľky na vyslovenie nesúladu ustanovenia § 58 ods. 2 zákona o ochrane verejného zdravia s čl. 1 ods. 1, čl. 13 ods. 4 a čl. 17 ods. 1 a 2 ústavy v spojení s čl. 5 ods. 1 písm. e) dohovoru, s čl. 35 ods. 3 druhou vetou, čl. 39 ods. 1 v spojení s čl. 1 ods. 1 a čl. 13 ods. 1 písm. a) a ods. 4 ústavy a s čl. 20 ods. 1, 3, 4 a 5, čl. 1 ods. 1 a čl. 13 ods. 4 ústavy v spojení s čl. 1 dodatkového protokolu nevyhovel (výrok 3 nálezu)“. ÚS SR v bode 184 nálezu uvádza, cit.: „Napokon, tretí okruh napadnutých ustanovení tvoril iba § 58 ods. 2 zákona o ochrane verejného zdravia, v ktorom navrhovateľka dominantne videla neprimeraný zásah do základného práva vlastníť majetok a sprostredkovane aj do ďalších základných práv a slobôd. Po vykonanom teste proporcionality, so zohľadnením poznatku, že napadnuté ustanovenie ukladá povinnosť úhrady skutočných nákladov, ako aj po zistení, že fyzická osoba plniaca povinnosti tam uvedené by ich znášala aj v prípade, ak by napadnuté ustanovenie súčasť zákona o ochrane verejného zdravia netvorilo, ústavný súd dospel k záveru o ústavnej udržateľnosti povinnosti z neho plynúcej. Právny poriadok, ako aj vyhovujúca časť tohto nálezu ústavného súdu navyše efektívne eliminujú riziko povinnosti znášať neprimerane vysoké náklady.“ Vzhľadom na doteraz uvedené, je pre žalobcu zreteľné, že zo strany žalovanej dochádza k zjavnej dezinterpretácii nálezu Ústavného súdu SR.

5. Žalovaná sa k vyjadreniu žalobcu vyjadрила podaním súdu doručeným dňa 09.09.2022. Uviedla, že žalobca potvrdzuje vo vyjadrení, že si uplatňuje paušálne náklady za stravu zabezpečenú počas nariadenej izolácie žalovaného v karanténnom zariadení: Školský internát na E. G. F. za obdobie od 24.04.2020 do 03.05.2020. Zároveň aj vzhľadom na argumentáciu žalovanej poukazuje na § 58 ods. 2 zákona č. 355/2007 Z. z. podľa ktorého náklady, ktoré vzniknú pri plnení povinností ustanovených týmto zákonom a inými všeobecne záväznými právnymi predpismi upravujúcimi ochranu verejného zdravia, uhrádza ten, kto je povinný tieto povinnosti plniť. Z uvedeného dôvodu sa žalovaná pýtala, že či jej bola uložená povinnosť stravovať sa v školskom internáte na E. G. F., niektorým z predpisov, nariadení, rozhodnutí, ktoré spomína žalobca vo svojom vyjadrení. Mala za to, že nie. Takisto, či sú náklady na stravovanie nákladmi, ktoré vzniknú pri plnení povinností ustanovených zákonom a inými všeobecne záväznými právnymi predpismi upravujúcimi ochranu verejného zdravia. Rovnako mala za to, že nie. Stravu si mohla zabezpečiť iným spôsobom, avšak jej to nebolo umožnené, resp. strava jej mohla byť nanútená. Sám žalobca ďalej poukazuje vo vyjadrení na to, že náklady, ktoré vznikli pri plnení povinností ustanovených zákonom a inými všeobecne záväznými právnymi predpismi upravujúcimi ochranu verejného zdravia, t. j. náklady za pobyt nefakturoval, ale len náklady za stravu. Prečo tak urobil a z akého dôvodu si uplatňuje len náklady, ktoré nevznikli priamo pri plnení povinnosti, nie je žalovanej známe. Dané len poukazuje na akúsi svojvôľu žalobcu pri stanovovaní výšky odplaty za stravu a ktorú pohľadávku si bude uplatňovať. Pre stanovenie výšky stravného sa žalobca odvoláva na zákon č. 283/2022 Z. z. o cestovných náhradách v znení neskorších predpisov v spojení s opatrením Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky č. 176/2019 Z. z. o sumách stravného. Žalovaná v rozhodnom čase nebola zamestnancom žalobcu, nejednalo sa v danom prípade o pracovnú cestu, dočasné pridelenie na výkon práce žalovanej žalobcom, o jeho vyslanie, ani o mimoriadny výkon práce mimo rozvrhu pracovných zmien, prečo aplikoval žalobca pre fakturáciu, výpočet stravného pre žalovanú v tomto odseku uvedené právne predpisy nie je žalovanej zrejme. Ako zdôvodnenie žalobca ďalej odkázal na usmernenie generálneho riaditeľa sekcie krízového riadenia Ministerstva vnútra Slovenskej republiky č.p: SKR-COKP1-2020/000496-006, zo dňa 11.11.2020 o rozsahu a podmienkach úhrad nákladov spojených s vykonávaním karanténnych opatrení

v karanténnych zariadeniach a o postupe účtovania (ďalej len „Usmernenie“). Takéto usmernenie nie je pre žalovanú právne záväzná a nemôže byť podkladom bez ďalšieho pre riadnu a oprávnenú fakturáciu nákladov za stravu voči žalovanej. Napriek argumentácii žalobcu, má žalovaná naďalej za to, že žalobca nepreukázal poskytnutie stravy žalobcom žalovanej. Žalobca nepredložil žiaden dôkaz, ktorý by preukazoval opak. Ako uviedla v odpore, faktúra za stravu počas karantény nie je aktom orgánu verejnej správy, vydaným v oblasti finančnej správy. Preto fakturácia stravy (právneho titulu) a jej výšky mala byť riadne zdôvodnená a preukázaná. Žalobca ani nepreukázal, že by stravu pre žalovanú priamo zabezpečoval. Žalobca sa nevyjadril k usmerneniu Ministerstva vnútra Slovenskej republiky k postupu úhrady oprávnených nákladov subjektov hospodárskej mobilizácie spojených s vykonávaním opatrení hospodárskej mobilizácie č. SKR-COKP1-2020/000496-005 z 30.4.2020 na ktoré poukázala žalovaná v odpore. Ak určený subjekt nemôže vyžadovať od ubytovaného stravné ani ubytovné, žalovanej povinnosť uhradiť tieto náklady nevznikli, resp. žalobca nepreukázal, že takéto náklady nahradil týmto tretím subjektom. Preto odvolávania sa na prípadné bezdôvodné obohatenia bez ďalšieho nemôže obstať. Ak určený subjekt nemôže vyžadovať od ubytovaného (žalovanej) stravné ani ubytovné, je z daného zrejme, že stravné a ubytovné poskytovali tretie osoby. Mohlo sa stať, že to boli aj podnikateľské subjekty (na zabezpečenie stravy). Poskytovanie stravy sa tak v danom prípade môže spravovať ustanoveniami o ochrane spotrebiteľa, resp. žalovaná vystupuje v danom konaní ako spotrebiteľ. Keďže žalobca nepreukázal, nepredložil akúkoľvek objednávku, potvrdenie, či iný doklad o tom, že si žalovaná danú stravu samá objednala, javí sa, čo aj vyplýva z vyjadrení žalobcu, že jej bola strava nanútená, resp. nemala žiadnu vedomosť o cene. V zmysle platných právnych predpisov o ochrane spotrebiteľa (§ 53 ods. 8 OZ), plnenie poskytnuté bez toho, aby si ho spotrebiteľ objednal, je poskytované bezodplatne. Aj vzhľadom na uvedené, nie je zrejme, na základe akého titulu si náhradu za stravu uplatňuje žalobca od žalovanej. Ak stravu žalobca ani neposkytoval, nepreukázal nahradenie nákladov za jej poskytnutie treťou stranou, čím neodôvodnil relevantne výšku/cenu stravy. Žalovaná mala za to, že aj napriek nevyhoveniu vyslovenia nesúladu § 58 ods. 2 zákona o ochrane verejného zdravia s čl. 1 ods. 1, čl. 13 ods. 4 a čl. 17 ods. 1a 2 ústavy v spojení s čl. 5 ods. 1 písm. e) dohovoru, s čl. 35 ods. 3 druhou vetou, čl. 39 ods. 1 v spojení s čl. 1 ods. 1 a čl. 13 ods. 1 písm. a) a ods. 4 ústavy a s čl. 20 ods. 1, 3, 4 a 5, čl. 1 ods. 1 a čl. 13 ods. 4 ústavy v spojení s čl. 1 dodatkového protokolu je nález Ústavného súdu SR sp. zn. PL. ÚS 4/2021 aplikovateľný aj pre daný prípad. Ak žalovaná nemala mať povinnosť karantény plniť, nemôže sa žalobca platne dovolávať úhrady nákladov za stravu v súvislosti s protiústavnou karanténou v spojení so znením § 58 ods. 2 zákona č. 355/2007 Z. z., keďže uhrádzať sa majú náklady, ktoré vzniknú pri plnení povinnosti ustanovených zákonom a inými všeobecne záväznými právnymi predpismi. Žalovaná tieto povinnosti plniť nemala. K námietke absencie pasívnej vecnej legitímácie, resp. námietke neuvedenia dátumu narodenia na faktúre, žalobca uvádza, že dátum narodenia nie je povinnou náležitosťou faktúry. Avšak žalobca týmto nevyvrátil, na základe akej skutočnosti stanovil pasívnu vecnú legitímáciu žalovanej, ak žiadne ďalšie dôkazy neboli predložené, ako objednávka ubytovania, stravy, preberací protokol za stravu a pod. Naďalej tak spochybňovala svoju pasívnu vecnú legitímáciu. Žalobca tvrdením, že žalovaná neuviedla a nepreukázala, že by si zabezpečoval stravovanie od 24.04.2020 do 03.05.2020 sama, prípadne je vysoko nepravdepodobné, že „žalovaná počas jedného týždňa nič nejedla“, sa snaží preniesť dôkazné bremeno na žalovanú, čo je neprípustné, zároveň by išlo o preukazovanie negatívnej skutočnosti. Žalobca si uplatňuje v tomto konaní náhradu nákladov za stravu, teda mal, resp. má riadne preukázať, že bola vo výške uplatneného nároku aj riadne poskytnutá žalovanej. Námietkou pasívnej vecnej legitímácie mala za to, že jej postoj je jednoznačný. Týmto nemala za to, aj vzhľadom na potrebu výkladu viacerých právnych predpisov, nariadení, usmernení a pod., že by sa v danej právnej veci konalo o otázku jednoduchého právneho posúdenia vecí. Zároveň tvrdenia žalobcu považoval za sporné. Vzhľadom na vyššie uvedené naďalej považovala nárok žalobcu za neoprávnený, neopodstatnený a z toho dôvodu žiadala súd, aby vydaný platobný rozkaz zrušil a nariadil vo veci pojednávania.

6. Tunajší súd vyhovel podanej žalobe v rozsahu týkajúcom sa zaplatenia sumy 117 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne od 18.06.2022 do zaplatenia rozsudkom zo dňa 31.10.2022, č.k. 8C/19/2022 – 44. V prevyšujúcom rozsahu súd rozsudkom žalobu zamietol a žalobcovi súd nepriznal nárok na náhradu trov konania.

7. Krajský súd v Prešove na základe odvolania žalovanej proti označenému rozhodnutiu súdu prvej inštancie toto rozhodnutie zrušil vo výroku, ktorým bolo žalobe čiastočne vyhovie ako aj vo výroku o nároku na náhradu trov konania. Odvolací súd svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že súd prvej inštancie sa nezaoberal aktívnou vecnou legitímáciou žalobcu v dostatočnej miere. Aj v prípade zohľadnenia

skutočností, ktoré súd prvej inštancie vyhodnotil ako nesporné v zmysle tom, že žalovaná bola prijímateľom poskytnutej stravy, ktorá úvaha by mohla viesť k záveru o vzniku bezdôvodného obohatenia na jej strane, je ale potrebné mať na zreteli, že na právnom úkone, ktorý nepožíva právnu ochranu, nemožno zakladať iné práva (do pozornosti rozhodnutie Ústavného súdu SR II. ÚS 346/08). Nemožno zabúdať na jeden zo základných ústavných princípov v zmysle tom, že štátne orgány môžu konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobilom, ktorý ustanoví zákon (článok 2 ods. 2 Ústavy SR, do pozornosti tiež uznesenie KS Prešov sp. zn. 6Co/26/2023). V ďalšom konaní bude úlohou súdu prvej inštancie zaoberať sa vecou v zmysle vyjadrených právnych záverov, súd prvej inštancie bude z úradnej povinnosti skúmať najmä aktívnu vecnú legitimitáciu žalobcu a následne v prípade negatívneho záveru o nedostatku, či už aktívnej alebo pasívnej vecnej legitimitácie, je povinný zvoliť adekvátny procesný postup v zmysle Civilného sporového poriadku. V prípade zistenia, že strany sú vecne legitimované v tomto spore, bude úlohou súdu prvej inštancie zaoberať sa vecou samou v naznačených intenciách a vec bude potrebné právne posúdiť podľa predpokladov zákona č. 355/2007 Z.z. zohľadňujúc obsah jeho zákonných ustanovení v celkovom kontexte s Nálezom ústavného súdu, ktorý bol vydaný pod č.k. Pl. ÚS 4/2021 z 08. decembra 2021. Následne súd prvej inštancie pri rozhodovaní o veci samej rozhodnutie riadne odôvodní tak, aby spĺňalo procesné náležitosti určené § 220 ods. 2 a § 236 CSP, tak aby bolo v prípade podaného odvolania odvolacím súdom preskúmateľné.

8. Po zrušení prvotného rozhodnutia odvolacím súdom nariadil súd prvej inštancie pojednávanie na termín 25.07.2024. Pojednávanie sa zúčastnil právny zástupca žalovanej. Žalobca a žalovaná svoju neúčasť na pojednávaní ospravedlnili a súhlasili s prejednaním veci v ich neprítomnosti. Súd z uvedeného dôvodu rozhodol tak, že pojednávanie vykoná v ich neprítomnosti.

9. Súd vykonal dokazovanie oboznámením písomných vyjadrení sporových strán, faktúrami č. 5060065008, 2020012, 2020013, výzvami na úhradu pohľadávky, príkazom Okresného úradu Košice č. OU-KE-2020/021792 zo dňa 11.04.2020, ako aj ďalším spisovým materiálom a zistil tento skutkový stav:

10. Právny zástupca žalovanej na pojednávaní zotrval na skoršej argumentácii žalovanej. Stotožňuje sa s argumentáciou odvolacieho súdu a má za to, že aktívna vecná legitimitácia žalobcu bola v predmetnej veci spochybnená. Žalobca nepreukázal úhradu nákladov za žalovanú, pričom žalovaná si od žalobcu nič neobjednala. Spochybnil tiež pasívnu vecnú legitimitáciu žalovanej, ktorá nepotvrdila prevzatie stravy od žalobcu. Poukázal na skôr uvádzaný nález Ústavného súdu SR, z ktorého vyplýva, že žalovaná nemala povinnosť karanténu plniť ani uhrádzať za ňu náklady, pričom karanténa bola vyhlásená za protiústavnú. V súvislosti s uplatneným nárokom uviedol, že z nepráva nemôže vzniknúť právo. Nakoľko žalobca nepreukázal existenciu nároku, ktorý si uplatnil voči žalovanej ani existenciu právneho vzťahu so žalovanou, považuje uplatnený nárok za nedôvodný, nezákonný a neopodstatnený. Preto navrhol, aby súd žalobu zamietol a priznal žalovanej plný nárok na náhradu trov konania.

11. Slovenská konsolidačná, a.s. ako osoba, ktorej bolo zverené právo štátu uplatňovať a vymáhať pohľadávku žalobcu voči žalovanej v podaní zo dňa 17.07.2024 uviedla, že Zmluvou o vymáhaní pohľadávok štátu č. 4/2023/MV SR zo dňa 21.02.2023, zverejnenou v CRZ dňa 28.02.2023 pod číslom Z2300064, ktorá bola uzavretá v zmysle zák. č. 374/2014 Z.z. o pohľadávkach štátu a o zmene a doplnení niektorých zákonov medzi správcou pohľadávok štátu – Ministerstvom vnútra SR so sídlom v Bratislave, IČO: 00151866 a Slovenskou konsolidačnou, a.s. so sídlom v Bratislave, IČO: 35776005 (ďalej len „SK, a.s.“ alebo „žalobca“), bolo SK, a.s. ako poverenej osobe postúpené právo uplatňovať a vymáhať (konsolidovať) pohľadávku štátu voči žalovanej. Nakoľko sa nejedná o postúpenie pohľadávky, ale o zmenu osoby oprávnenej uplatňovať a vymáhať pohľadávku, ktorej vlastníkom aj naďalej zostáva štát a k tejto zmene dochádza zo zákona dňom účinnosťou zmluvy o vymáhaní pohľadávok štátu, ktorým SK, a.s. vstupuje do postavenia správcu pohľadávok štátu a pôvodný správca – MV SR toto postavenie stráca, nie je potrebné, aby súd rozhodoval o zmene účastníka konania na strane oprávneného v zmysle ust. § 80 ods. 1 CSP a ďalej pokračuje v konaní na strane žalobcu s SK, a.s. ako so zákonom poverenou osobou za pôvodného správcu MV SR. SK, a.s. sa pridrižiava všetkých doterajších tvrdení a dôkazov predložených zo strany MV SR prvostupňovému aj odvolaciemu súdu, ktoré dopĺňa o nasledovné vyjadrenie k bodu 10. uznesenia Krajského súdu v Prešove, sp. zn. 2Co/26/2023 zo dňa 27.03.2024 ako súdu odvolacieho vo veci, podľa ktorého, citujeme „...na právnom úkone, ktorý nepožíva právnu ochranu, nemožno zakladať iné práva (do pozornosti rozhodnutie Ústavného súdu SR II. ÚS 346/08). Nemožno zabúdať na jeden zo základných ústavných princípov v zmysle tom, že štátne orgány môžu konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobilom, ktorý ustanoví zákon (článok 2 ods. 2 Ústavy SR, do pozornosti tiež uznesenie KS Prešov sp. zn. 6Co 26/2023).“, koniec citátu a na to nadväzujúci bod 11. obsahujúci rozhodnutia iných odvolacích súdov, ktoré sa predmetnou problematikou už v predchádzajúcom období zaoberali: Ako vyplýva z nálezu Ústavného súdu SR sp. zn. PL ÚS 4/2021-136 zo dňa 08.12.2021 publikovaného v Zbierke zákonov SR pod č. 551/2021 Z.z., a to

konkrétne v bode 168 Ústavný súd konštatuje, že uloženie povinnosti podľa § 58 ods. 2 zákona o ochrane verejného zdravia znášať náklady, ktoré vzniknú pri plnení povinností ustanovených týmto zákonom a inými všeobecne záväznými právnymi predpismi upravujúcimi ochranu verejného zdravia osobe, ktorá je povinná tieto povinnosti plniť, je v súlade s čl. 20 ods. 1, 3, 4 a 5 čl. ods. 1 a čl. 13 ods. 4 ústavy v spojení s čl. 1 dodatkového protokolu. Ústavný súd Slovenskej republiky vo svojom citovanom náleze skonštatoval, že štátom nariadená karanténa je nezákonným zásahom do osobnej slobody jednotlivca garantovanou v čl. 17 Ústavy SR. Zároveň však uviedol, že táto skutočnosť nemá vplyv na zákonnosť § 58 ods. 2 zákona č. 355/2007 Z.z. (pre namietaný nesúlad s čl. 20 Ústavy SR). Žalovaná má potom zákonom uloženú povinnosť uhradiť výdavky, ktoré vznikli v súvislosti s ochranou verejného zdravia. Ústavný súd v bode 168. konštatoval, že uloženie povinnosti podľa § 58 ods. 2 zákona o ochrane verejného zdravia znášať (bez náhrady) náklady, ktoré vzniknú pri plnení povinností ustanovených týmto zákonom a inými všeobecne záväznými právnymi predpismi upravujúcimi ochranu verejného zdravia, osobe, ktorá je povinná tieto povinnosti plniť, je v súlade s čl. 20 ods. 1, 3, 4 a 5, čl. ods. 1 a čl. 13 ods. 4 ústavy i v spojení s čl. 1 dodatkového protokolu. Ustanovenie § 58 ods. 2 zákona č. 355/2007 Z. z. tak predstavuje právny základ pre žalobcu na uplatnenie nároku na úhradu nákladov, ktoré v súvislosti s plnením povinnosti uloženej žalovanej žalobcovi vznikli. Žalobca poukázal na niektoré právoplatné rozhodnutia súdov v totožných veciach, v ktorých súdy vyhodnotili žaloby ako dôvodné. Žalobca je toho názoru, že jeho aktívna legitímácia je jednoznačne daná a nesporná, nakoľko táto mu bola založená priamo uznesením č. 113 s tým, že MV SR bolo bez možnosti akéhokoľvek odklonu od prijatého vládneho uznesenia povinné plniť povinnosti a úlohy z neho plynúce, čiže vykonať všetky opatrenia so zabezpečením povinnej karantény osôb do karanténnych zariadení určených MV SR. Svoje úlohy určené vládny nariadením a príslušnými zákonmi si MV SR splnilo, výsledkom čoho bolo vykonávanie opatrení so zabezpečením povinnej karantény osôb, ktorí v rozhodnom čase museli byť umiestňovaní do karanténnych zariadení určených priamo MV SR, kde o nich bolo zo strany štátu postarané tak, ako to v danom čase ukladalo a zároveň umožňovalo prijaté opatrenie odôvodnené aktuálnou nepriaznivou epidemiologickou situáciou. Uvedené považuje žalobca za nesporné, jeho aktívna vecná legitímácia žalobcu je daná a preukázaná, odôvodňuje existujúci právny vzťah, ako aj nárok, ktorého sa žalobca v tomto konaní domáha. Žalobca má za to, že postupoval v súlade s príslušnými právnymi predpismi, ním uplatnený nárok je daný, dôvodný a preukázaný, preto navrhuje, aby súd jeho žalobe v celom rozsahu vyhovel.

12. Podľa § 2 ods. 2 zákona č. 278/1993 Z. z. o správe majetku štátu Slovenská republika ako právnická osoba vlastní majetok a nakladá s ním prostredníctvom správcov majetku štátu v súlade s týmto zákonom. Správca podľa § 1 ods. 1 písm. a), b) a d) môže nadobúdať majetok len do vlastníctva štátu. Správca majetku štátu vykonáva právne úkony pri správe majetku štátu v mene štátu. Správca koná v mene štátu pred súdmi a inými orgánmi vo veciach, ktoré sa týkajú majetku štátu, ktorý spravuje, alebo sporného majetku, ktorého správcom by mal byť podľa tohto zákona alebo podľa osobitných predpisov.

13. V zmysle predloženej Zmluvy o vymáhaní pohľadávok štátu č. 4/2023/MV SR zo dňa 21.02.2023 v spojení s prílohou č. 1 bola konsolidáciou uplatnenej pohľadávky (centrálne uplatňovanie splatnej pohľadávky štátu u dlžníka a na príslušných orgánoch, zabezpečenie exekučného titulu k pohľadávke štátu a vymáhanie pohľadávky štátu prostredníctvom jedinej právnickej osoby) poverená spoločnosť Slovenská konsolidačná, a.s., so sídlom Cintorínska 21, Bratislava, IČO: 35 776 005.

14. Súd podľa § 151 ods. 1 CSP v spojení s § 186 ods. 2 CSP považoval v konaní za nesporné, že Ministerstvo vnútra SR vystavilo žalovanej faktúru č. 5060065008 s dátumom splatnosti 22.10.2020 na sumu 117 eur ako náklady za stravu počas nariadenej karantény v zariadení Školský internát, E, X, F, za obdobie 24.04.2020 – 03.05.2020. Ministerstvo vnútra SR následne výzvami zo dňa 04.12.2020 a 14.03.2022 vyzvalo žalovanú na úhradu predmetnej pohľadávky. Úrad verejného zdravotníctva Slovenskej republiky (ďalej ako „ÚVZ SR“) ako príslušný orgán štátnej správy na úseku verejného zdravotníctva podľa ustanovenia § 5 ods. 4 písm. h) zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení platnom v rozhodnom čase (ďalej ako „zákon č. 355/2007 Z. z.“) z dôvodu vyhlásenia mimoriadnej situácie na území Slovenskej republiky nariadil podľa ustanovenia § 12 ods. 2 písm. f) a ustanovenia § 48 ods. 4 písm. n) zákona č. 355/2007 Z. z. opatrenie č. OLP/2595/2020 zo dňa 15.03.2020, ktoré v bode D) opatrením č. OLP/2596/2020 zo dňa 16.03.2020 zmenil nasledovne „všetkým osobám, ktoré sa od 16. marca 2020 od 6:00 hod. ako zorganizované skupiny vrátili z postihnutých oblastí zahraničia na územie Slovenskej republiky alebo o repatriácii ktorých na územie Slovenskej republiky sa rozhodne, sa nariaďuje izolácia v zariadeniach určených Ministerstvom vnútra Slovenskej republiky na dobu nevyhnutnú a vykonanie laboratórnej diagnostiky COVID-19 a následne po zistení negatívneho výsledku sa tejto osobe nariaďuje domáca izolácia v celkovej dobe spoločne 14 dní.“

15. Predmetom konania v súčasnom štádiu bol uplatnený nárok žalobcu v rozsahu týkajúcom sa zaplata sumy 117 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne od 18.06.2022 do zaplata. Sporným medzi stranami bol nárok žalobcu na zaplata stravy počas pobytu žalovanej v karanténnom zariadení v zmysle vydaného opatrenia, ktoré si žalobca uplatnil na základe vystavenej faktúry s poukazom na § 58 ods. 2 zákona o ochrane verejného zdravia.

16. Súd spor meritórne na pojednávaní prejednal a dospel k záveru, že nárok žalobcu nie je dôvodný. Žalobca smeroval svoje rozhodujúce skutkové tvrdenia k aplikácii § 58 ods. 2 zákona o ochrane verejného zdravia.

17. Podľa § 58 ods. 2 zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej aj „zákon o ochrane verejného zdravia“) náklady, ktoré vzniknú pri plnení povinností ustanovených týmto zákonom a inými všeobecne záväznými právnymi predpismi upravujúcimi ochranu verejného zdravia, uhrádza ten, kto je povinný tieto povinnosti plniť.

18. V zmysle § 58 ods. 2 zákona o ochrane verejného zdravia náklady, ktoré fyzickým a právnickým osobám vzniknú pri plnení povinností ustanovených týmto zákonom a inými všeobecne záväznými právnymi predpismi upravujúcimi ochranu verejného zdravia, uhrádza ten, kto je povinný tieto povinnosti plniť. Podľa názoru žalobcu to znamená, že pokiaľ sa žalovanej uložila izolácia v zariadeniach určených Ministerstvom vnútra SR, je povinná uhradiť náklady, ktoré mu v súvislosti s plnením tejto povinnosti vznikli.

19. Z hypotézy ustanovenia § 58 ods. 2 zákona o ochrane verejného zdravia vyplýva, že náklady, ktoré má žalovaná znášať, musia súvisieť s plnením povinností podľa zákona o ochrane verejného zdravia alebo podľa iných všeobecne záväzných právnych predpisov, t. j. všeobecne záväznými právnymi aktami. Súd preto zameral svoje posudzovanie nároku na otázku, či žalobca plnil povinnosti uložené mu zákonom o ochrane verejného zdravia, konkrétne § 12 ods. 2 písm. f) v znení účinnom v čase vydania opatrenia, podľa ktorého: „Opatrenia na predchádzanie vzniku a šíreniu prenosných ochorení sú izolácia v domácom prostredí alebo v zdravotníckom zariadení, prípadne inom určenom zariadení, zvýšený zdravotný dozor, lekársky dohľad, karanténne opatrenia.“

20. Ústavný súd SR v náleze PL. ÚS 4/2021-136 zo dňa 08.12.2021 (ktorým došlo k derogácii časti predmetného ustanovenia zákona pre nesúlad s ústavou) v bode 109 a 110 nálezu uviedol: „Hoci samotný § 12 ods. 2 písm. f) zákona o ochrane verejného zdravia neustanovuje žiadne povinnosti ani neumožňuje štátnym orgánom ukladať opatrenia, a teda sám osebe žiadnym spôsobom nezasahuje do osobnej slobody jednotlivca, je potrebné ho posudzovať v spojení s § 5 ods. 4 písm. k) zákona o ochrane verejného zdravia, ktorý zveruje úradu verejného zdravotníctva nariadovanie opatrení na predchádzanie ochoreniam podľa § 12, ak ich treba vykonať v rozsahu presahujúcom územnú pôsobnosť regionálneho úradu verejného zdravotníctva, resp. s § 6 ods. 3 písm. e) zákona o ochrane verejného zdravia, ktorý zveruje nariadovanie rovnakých opatrení regionálnemu úradu verejného zdravotníctva v rámci jeho územnej pôsobnosti. Rovnako je § 12 ods. 2 písm. f) zákona o ochrane verejného zdravia aplikovateľný aj v spojení s § 48 ods. 4, a to nielen z dôvodu formulácie § 5 ods. 4 písm. k) a § 6 ods. 3 písm. e), ktorá zahŕňa odkaz na § 12, ako aj na § 48 ods. 4, ale aj výslovným prepojením § 48 ods. 4 písm. n) na § 12 ods. 2 písm. f) zákona o ochrane verejného zdravia či použitím identickej terminológie v § 48 ods. 4 písm. u) a § 12 ods. 2 písm. f) zákona o ochrane verejného zdravia. Z tohto dôvodu a napriek tomu, že § 12 ods. 2 písm. f) zákona o ochrane verejného zdravia v časti o izolácii v zdravotníckom zariadení, prípadne inom určenom zariadení, ako aj v časti o karanténnych opatreniach (tak ako je to ďalej odôvodnené) obsahuje iba vymenovanie opatrení na predchádzanie ochoreniam a sám osebe nemá priame právne účinky, šírka jeho formulácie spojená s absenciou legálnych definícií, ktoré by svojou presnosťou a ohraničenosťou zohľadnili mieru obmedzenia osobnej slobody, vytvára pri využití kompetencie podľa § 5 ods. 4 a § 6 ods. 3 a nadväzne aj podľa § 48 ods. 4 zákona o ochrane verejného zdravia riziko zásahov do osobnej slobody, ktoré sa síce môžu javiť ako formálne súladné so zákonom, no v dôsledku použitia nedostatočne legálne definovaných, a tým neurčitých pojmov sa môžu stať nekontrolovateľnými. Navyše sa týmto prístupom zákonodarca v prospech exekutívy významne zbavuje výlučného oprávnenia legalizovať i legitimizovať vážne zásahy do ľudských práv v kontexte čl. 13 ods. 1 a 2 ústavy. Preto situácia, v ktorej § 5 ods. 4 zákona o ochrane verejného zdravia zahŕňa oprávnenie úradu nariadiť aj iné opatrenia podľa § 12 ods. 2 zákona o ochrane verejného zdravia, vo vzťahu ku ktorým takéto pochybnosti v dôsledku ich formulácie nevznikajú, dostatočne odôvodňuje postup navrhovateľky smerujúci k preskúmaniu ústavnej súladnosti iba časti normy obsiahnutej v písmene f) predmetného ustanovenia. Problematickým sa v tejto súvislosti ústavnému súdu nejaví zverenie kompetencie nariadovať tieto opatrenia úradu verejného zdravotníctva a regionálnym úradom verejného zdravotníctva (PL. ÚS 8/2021), ale ustanovenie limitov tejto kompetencie zákonodarcom.“

21. Z uvedeného vyplýva, že v § 12 ods. 2 písm. f) zákona o ochrane verejného zdravia síce nie sú ustanovené žiadne povinnosti, pretože toto ustanovenie obsahuje len vymenovanie opatrení na predchádzanie ochoreniam a sám o sebe nemá priame právne účinky, však tie nastávajú v prípade, ak sú spojené s v tom čase účinnom oprávnením ÚVZ nariadiť opatrenia podľa § 48 ods. 4 zákona o ochrane verejného zdravia. Z logického výkladu v súvislosti s právnym názorom Ústavného súdu SR potom vyplýva, že žalovaná mala podľa opatrenia ÚVZ povinnosť podrobiť sa karanténe s poukazom na právne účinky derogačného nálezu Ústavného súdu SR PL. ÚS 4/2021 až od okamihu jeho zverejnenia v Zbierke zákonov.

22. Podľa § 58 ods. 2 zákona o ochrane verejného zdravia bolo účelom zákonodarcu, aby osoby, ktoré sú povinné plniť povinnosti podľa zákona a ktoré im boli nariadené v rozhodnom čase opatrením ÚVZ znášali náklady s tým spojené. Podľa názoru súdu (rovnako aj Ústavného súdu SR v bode 157 nálezu PL. ÚS 4/2021) ide o jasnú zákonom ustanovenú povinnosť, ktorá zasahuje do práva povinnej osoby vlastníť majetok podľa článku 20 Ústavy SR. Prípustnosť tohto zásahu do vlastníctva z hľadiska rozsahu je výslovne obmedzená výškou nákladov spojených s plnením uložených povinností, ktoré je fyzická osoba povinná znášať sama. Ide pritom o náklady plnenia akýchkoľvek (uložených) povinností, nielen povinnosti podrobiť sa opatreniam obmedzujúcim jej osobnú slobodu - patrí sem napríklad aj povinnosť znášať náklady spojené s používaním preventívnych a iných ochranných pomôcok, náklady dezinfekcie atď. (nález Ústavného súdu SR PL. ÚS 4/2021, bod 158). Aj z argumentácie Ústavného súdu SR v plenárnom náleze vyplýva, že ustanovenie § 58 ods. 2 zákona o ochrane verejného zdravia má výrazný súkromnoprávny presah, pretože stanovuje, že žalovaná nemá nárok na náhradu nákladov, ktoré jej v súvislosti s plnením uložených povinností vznikli. Toto ustanovenie však a priori nezakladá možnosť domáhať sa úhrady nákladov medzi „poskytovateľom služieb“ a jeho prijímateľom - osobou povinnou plniť povinnosti podľa zákona o ochrane verejného zdravia. Uvedené ustanovenie § 58 ods. 2 zákona o ochrane verejného zdravia upravuje len vertikálne právne vzťahy medzi orgánom štátu, ktorý tieto povinnosti fyzickej osobe (žalovanému) uložil a povinnostiach fyzickej osoby znášať náklady s tým spojené.

23. Ako vyplýva už z citovaného nálezu Ústavného súdu SR (bod 158) uvedené ustanovenie dopadá na všetky náklady, ktoré povinnej osobe vznikli. Ide napríklad o náklady z titulu kúpy rúšok, respirátorov, dezinfekcie, teda aj o náklady súvisiace so stravou, ktorá bola žalovanej poskytnutá. Náklady s tým súvisiace však žalovanej vznikajú v okamihu, keď dôjde k uzavretiu súkromnoprávneho vzťahu, ktorým ako povinná osoba realizuje povinnosti uložené jej opatrením ÚVZ. To znamená, že v prípade povinnosti nosiť rúška vzniká povinnej osobe výdavok (podľa § 58 ods. 2 zákona o ochrane verejného zdravia) okamihom zaplatenia kúpnej ceny od predávajúceho. V prípade, ak by túto kúpnu cenu povinná osoba neuhradila, môže sa predávajúci (napr. lekárňu a pod.) domáhať zaplatenia kúpnej ceny na súde podľa § 588 a nasl. Občianskeho zákonníka, nie na základe § 58 ods. 2 zákona o ochrane verejného zdravia. To rovnako platí aj na prípad poskytnutia stravy žalovanej. Výdavky spojené so zabezpečením karantény, konkrétne s poskytnutím stravy pre žalovanú predstavovali podľa právnej úpravy účinnej v čase izolácie žalovanej pohľadávku, ktorá patrila prevádzkovateľovi zariadenia, prípadne inej osobe, ktorá uvedenú službu dodala. Žalobca v konaní netvrdil, že bol poskytovateľom ubytovania a stravy pre žalovanú, resp. že bol prevádzkovateľom tohto zariadenia. Nepreukázal teda existenciu právneho vzťahu, na základe ktorého by mu patrilo právo domáhať sa preplatenia stravy za obdobie izolácie žalovanej. Rovnako nepreukázal ani sekundárny právny nárok, ktorý v tejto súvislosti mohol vzniknúť, napríklad, že na základe osobitného predpisu (zákon č. 179/2011 Z. z. o hospodárskej mobilizácii) zaplatil prevádzkovateľovi zariadenia, v ktorom bola karanténa poskytnutá, náklady na stravu (žalovanej), ktoré prevádzkovateľovi v tej súvislosti vznikli.

24. Ustanovenie § 58 ods. 2 zákona o ochrane verejného zdravia nie je ustanovením, ktoré by zakladalo právo žalobcu požadovať od žalovanej úhradu nákladov spojených so stravou počas nariadenej izolácie v zariadení. Toto ustanovenie podľa názoru súdu nepredstavuje právny podklad na domáhanie sa náhrady vynaložených nákladov, ktoré vzniknú pri plnení povinností určených zákonom o ochrane verejného zdravia alebo inými všeobecne záväznými právnymi predpismi upravujúcimi ochranu verejného zdravia. Ako vyplýva aj z nálezu ÚS SR sp. zn. PL ÚS 4/2021 ide o ustanovenie umožňujúce obmedziť vlastnícke právo fyzickej osoby v rozsahu nákladov, ktoré vzniknú pri plnení povinností určených zákonom o ochrane verejného zdravia alebo inými všeobecne záväznými právnymi predpismi uložených tejto osobe tým, že tieto náklady je povinná znášať (bod 157 cit. nálezu). Fyzická osoba, plniaca uvedené povinnosti by náklady znášala aj v prípade, ak by toto ustanovenie súčasť zákona o ochrane verejného zdravia netvorilo (porovnaj bod 184 cit. nálezu). Zmyslom tohto zákonného ustanovenia je teda podľa názoru súdu jedine to, že ten, komu vzniknú náklady pri plnení povinností určených zákonom o ochrane verejného zdravia (resp. inými všeobecne záväznými právnymi predpismi

upravujúcimi ochranu verejného zdravia) nemá právo požadovať za takto vzniknuté náklady žiadnu náhradu (od štátu), ale nemožno z tohto zákonného ustanovenia vyvodiť konštituovanie určitého práva na náhradu inej osoby (štátu) za to, že za iného uhradila náklady súvisiace s plnením si jeho povinností smerujúcich k ochrane verejného zdravia.

25. Súd už len z tohto dôvodu rozhodol o zamietnutí podanej žaloby, nakoľko skutočnosť, že žalobca zaplatil paušálne náklady na stravu žalovanej počas jej nariadenej izolácie v karanténnom zariadení nezakladá podľa § 58 ods. 2 zákona ochrane verejného zdravia právo žalobcu na náhradu takto uhradených nákladov od žalovanej.

26. V predmetnej veci podľa názoru súdu neprichádza do úvahy ani prípadná aplikácia ustanovenia § 454 Občianskeho zákonníka. Použitie tohto ustanovenia neprichádza do úvahy kvôli tomu, že predpokladom pre použitie tejto skutkovej podstaty bezdôvodného obohatenia je skutočnosť, že musí ísť o plnenie, ktoré mal iný subjekt plniť sám na základe svojej povinnosti (čo splnené bolo, nakoľko žalovaná si náklady na stravu mala uhrádzať sama), ale súčasne je nevyhnutné, aby ten, kto plní za iného, nemal sám povinnosť plniť a v tomto smere samotný žalobca tvrdila že v zmysle zákona o hospodárskej mobilizácii bolo jeho povinnosťou zabezpečiť a uhradiť stravovanie fyzickým osobám, ktorým bola nariadená povinná izolácia v karanténnych zariadeniach. Aplikácia ust. § 454 Občianskeho zákonníka ale nebola namieste hlavne z dôvodu právnej povahy žalobou uplatneného nároku. Žalovaný nárok mal žalobcovi vzniknúť v súvislosti s tým, že žalovaná sa na základe už spomínaných opatrení ÚVZ SR zo dňa 15.03.2020, resp. zo dňa 16.03.2020 povinne podrobila nariadenej izolácii v karanténnom zariadení, t. j. nárok má svoj základ vo sfére verejného práva, v ktorej podľa súdu vzhľadom na princíp vyjadrený v čl. 2 ods. 2 Ústavy SR nie je možné absenciu zákonnej právnej úpravy nahrádzať inštitútmi, resp. právnymi predpismi upravujúcimi vzťahy súkromnoprávnej povahy, pre ktoré je naopak typický princíp vychádzajúci z čl. 2 ods. 3 Ústavy SR. Medzi žalobcom a žalovanou sa nejedná o vzťah súkromnoprávny. Súkromnoprávne vzťahy sú totiž typické tým, že nejde o vzťahy charakterizované vzájomnou nadriadenosťou, resp. podriadenosťou jeho subjektov, ako je to z právnej teórie známe pri výklade dualizmu medzi súkromným a verejným právom. Pre súkromnoprávne vzťahy je príznačné, že jeho subjekty majú rovnaké právne postavenie. Subjekty sú si právne rovné a teda žiaden z nich v danom vzťahu nedisponuje mocou jednostranne ukladať povinnosti druhému ani ich plnenie autoritatívne vynucovať. A naopak, verejnoprávnu povahu majú vzťahy vyznačujúce sa tým, že na jednej strane vystupuje orgán verejnej správy disponujúci svojou pôsobnosťou a právomocou, ktorú v danom vzťahu k podriadenému subjektu aj vykonáva. A presne tak tomu bolo aj v prípade nariadenia povinnej izolácie žalovanej v karanténnom zariadení na Medickej ulici v Košiciach, keďže k jej umiestneniu viedlo štátne donútenie.

27. Z uvedeného potom vyplýva (aj) ten právny dôsledok, že právo žalobcu požadovať od žalovanej (paušálnu) náhradu nákladov za zabezpečenú stravu by muselo vyplývať z konkrétneho zákonného ustanovenia právneho poriadku (súd už uviedol, že takým nie je § 58 ods. 2 zákona o ochrane verejného zdravia), lebo len taký prístup zodpovedá princípu, že štátne orgány môžu konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon (čl. 2 ods. 2 Ústavy SR). Také ustanovenie však podľa súdu nebolo súčasťou právneho poriadku ani v čase, kedy žalovaná absolvovala nariadenú izoláciu, ani v čase vystavenia žalovanej faktúry a nie je súčasťou právneho poriadku ani doteraz. To znamená, že žalobcovi nepatrí právo na náhradu ním uhradených nákladov za stravu zabezpečenú žalovanej. Absenciu príslušného zákonného ustanovenia nie je spôsobilý napraviť ani postup, kedy žalovanej bola vystavená na úhradu stravy faktúra. Faktúra je podľa súdu opätovne inštitútom typickým skôr pre súkromné a nie verejné právo, pričom takýmto spôsobom nemôže štát, resp. štátne orgány nahrádzať nedostatok právnej úpravy.

28. Na ďalšie objasnenie súd poukazuje na to, že v období, v ktorom bola žalovaná v karanténnom zariadení, t. j. od 24.04.2020 – 03.05.2020, faktúra bola vystavená dňa 22.09.2020, nebola účinná právna úprava, na ktorú poukázala Národná rada SR v bode 34. nálezu Ústavného súdu PL. ÚS 4/2021, podľa ktorého v súčasnosti je platné a účinné nariadenie vlády č. 183/2021 Z. z. v znení nariadenia vlády č. 228/2021 Z. z. Na predmetný prípad nedopadá ani nariadenie vlády č. 269/2020 Z. z., ktoré nadobudlo účinnosť dňom jeho vyhlásenia dňa 30.09.2020 v spojení s usmernením Ministerstva vnútra SR, sekcie krízového riadenia č. SKR-COKP1-2020/000496-006 zo dňa 11.11.2020, pretože nadobudli účinnosť až po tom, ako bola žalovaná v izolácii.

29. Podľa § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

30. Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

31. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol v súlade s § 255 ods. 1 CSP v spojení s § 262 ods. 1 CSP tak, že žalovanej ako plne úspešnej strane sporu, keďže žaloba bola zamietnutá, priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní od dňa jeho doručenia na Okresný súd Bardejov.

V odvolaní sa má uviesť ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, spisová značka konania, ďalej sa má uviesť proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie musí byť podpísané.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov.